

Det tog Mona 43 dagar att väva bonaden, där varje detalj berättar om det viktiga i hennes liv.

Mona hamnade i en svår kris efter bröstcanceroperationen. Men vid vävstolen hittade hon tillbaka till livet!

AV PELLE EHNBERG
FOTO: RALF BERGMAN,
KRISTIAN BODELL

Jag blev friskare för varje tråd som jag vävde in i min bild

■■■ För drygt två år sedan fick 51-åriga **Mona Eklund** det fruktade beskedet: "Du har bröstcancer!".

– Alla behandlingar och operationer var ett rent helvete, säger hon rättfram.

Efter en tid kom friskförklaringen och Mona upplevde en

euforisk lycka över att få leva vidare.

Sedan kom depressionen, som slog omkull henne med fruktansvärd kraft.

– Jag gick i däck, konstaterar Mona. Hela min kropp var fullständigt dränerad på energi.

I efterhand har Mona förstått

att hon återvände alltför tidigt till sin arbetsplats. Vid den här tidpunkten var hon så utmattad som någon människa över huvud taget kan bli.

– Till råga på allt drabbades jag av skamkänslor för att jag, som erfaren trebarnsmamma och yrkesarbetande kurator,

inte klarade av att lappa ihop mig själv, inte kunde prata mig ur krisen. Jag kände mig inte mer värd än ett ruttet lingon.

– Tillvaron var becks svart och den bästa beskrivning jag kan ge är att döden flåsade mig i nacken.

Hur betar man sig för att ta sig ur en livskris? undrade Mona i sitt hopplösa utmattningstillstånd. Vad gör man för att fånga livet igen? På vilket sätt får man livsandarna att återvända?

Hon började med att syna sig själv i sömmarna. Vad har varit

viktigt, vad har fått henne lycklig, bortsett från maken **Sven-Olov**, barnen och vännerna?

När hon som allra bäst behövde det, kom Mona i kontakt med Skaparbyn i hembygden Hedesunda, fyra mil sydväst om Gävle.

MONA LÄRDE SIG VÄVA SOM 12-ÅRING

Hedesundavävarnas unika skaparby ligger gudomligt vackert intill Dalälvens strand och har tillkommit genom konstnären **Birger Forsbergs** över 35-åriga verksamhet med bildvävning, rakukeramik och växtfärgning.

Mona drog sig till minnes hur hon som 12-åring varit Birgers första vävarelev och hur mycket hon egentligen alltid har längtat efter att fritt få skapa bildvävnader med garn i vackra färger.

– Där och då bestämde jag mig för att väva samman mitt liv, berättar Mona.

Inspirerad av egyptisk Harrianiaväv, en konstform som togs till Skaparbyn av Birger Forsberg och vars motiv ofta har en bakomliggande historia, skred Mona till verket.

Tack vare arbetet vid vävstolen tog sig Mona ut ur sin livskris.

Under 43 dagar förlorade hon sig i vävandet, ibland uppåt tio timmar om dagen. I den varma miljö som skaparbyn erbjuder har Mona låtit tankarna flöda fritt. Tårar har trillat, hon har försonats och förlåtit.

Till en början gick arbetet trögt, men med tiden blev Mona "snärskare å snärskare" som de säger i Hedesunda. Det vill säga skickligare och skickligare.

– Att väva är långsamhetens lov, konstaterar Mona. En ventil och en terapi som fler borde få prova på som rehabiliteringsform. Arbetet har varit otroligt rogivande och varje timme har känts som en kvart. Och bakom varje tråd finns en tanke, en mening.

Mona pekar på botten av den färdiga tvåmetersväven och förklarar att lyfta fram de goda innehållen ur sitt liv.

– Här ligger jag i en vitsippsbacke och tittar upp i björkkronorna, som jag älskade att göra som barn. Här har jag placerat skogsklöver ("rödtuppor") som var min mammas favoritblomma och pappa har jag hedrat med en kantarell. Sädesärlan, Lissickan, det är morfar för mig. Och här bland stenarna lekte jag som barn...

FÖRSTA MÖTET MED MAKEN SVEN-OLOF

Elden och gitarren symboliserar Monas första möte med maken Sven-Olov som förde in musiken i hennes liv.

– "Come on baby, light my fire" efter José Felicianos hit, förklarar hon med ett leende.

Vidare berättar Mona om perioden i Tyskland, som symboliseras av en flagga och en öl. Böckerna och höghusen visar studietiden på socialhögskolan och den tid hon bodde i Stockholm. Den uppåtstigande solen symboliserar den viktiga perioden när hon arbetade som socialarbetare i Sollentuna och

huset med syrenbuskarna och äppelträden föreställer den fina villan i Häggvik, där familjen bodde i tio år innan familjen flyttade hem till Gävle 1990.

Barnen på den röda mattan i vävens centrum är förstas **Ellinor, Anders** och **Filip**. Överst tronar den rödmålade sommarstugan på Ön i Hedesunda och en domherre, som alltid varit Monas turfågel.

– Allt som syns på väven är viktiga symboler för mitt liv, konstaterar hon.

I dag känner sig Mona Eklund frisk och hel igen och hennes krafter har så sakteliga börjat återvända. Så småningom räknar hon också med att komma tillbaka till arbetet som kurator, men hon tänker inte göra om samma misstag som förra gången. Var sak har sin tid.

Men mest av allt drömmer hon om att i en framtid få jobba med rehabilitering och få hjälpa andra till ett tillfrisknande efter en livskris.

– Här i Hedesunda finns fantastiska förutsättningar för att bli frisk genom att bara få använda händerna och skapa, oavsett om det handlar om vävning, tovning eller keramik. Vi människor tycks ha glömt bort att vi sedan urminnes tider har haft något för händerna – numera sitter vi och stirrar in i TV-apparater och datorer.

Kreativitet, skapande och livsglädje hänger ihop med välbefinnande, anser Mona Eklund. □

SKAPARBYN

Skaparbyn på Ön i Hedesunda drivs av Stiftelsen Hedesundavävarna och började uppföras 1990. Arkitekten **Ralph Erskine**, nära vän till Hedesundakonstnären Birger Forsberg, erbjöd sig att rita Skaparbyn vid Dalälvens strand. I dag består byn av fem byggnader, tre logihus med sju bäddar i vardera, verksamhetsbyggnad, huvudbyggnad med kök, matsal, samlingsavdelningar, loft, grupparbetsplatser och kontor.

Skaparbyn utnyttjas även flitigt för företagskonferenser. Under sommarhalvåret anordnas populära skaparläger för barn och ungdomar, helt enligt Birger Forsbergs önskemål.